

Дикція

Для оратора чіткість вимови – професійна необхідність, що забезпечує правильність сприймання його мовлення. Дикція – це ясність і чіткість у вимовлянні слів, складів, звуків. Вона залежить від злагодженої та енергійної роботи всього мовленнєвого апарату.

Удосконалення дикції пов'язане, насамперед, із відпрацюванням артикуляції – правильних рухів мовленнєвих органів. Формування правильної артикуляції потребує цілеспрямованої й копіткої роботи, в процесі якої рухи мовленнєвого апарату відпрацьовуються до автоматизму. Цьому сприяє спеціальна гімнастика, що включає вправи для розминки органів артикуляції та відпрацювання вимови окремих звуків та їх сполучень.

Вправи для розминки артикуляційних органів.

- 1. «Весело – сумно»: розтягуємо губи в усмішці, не оголюючи зубів, потім максимально стискаємо їх.*
- 2. «Чистимо зуби»: язик рухається по зовнішній поверхні зубів в різних напрямках.*
- 3. «М'ячик»: перекочуємо повітря зі щоки в щоку, ніби маленький м'ячик.*
- 4. «Хом'ячок схуднув»: надуваємо і стискаємо щоки, наслідуючи хом'ячка.*

Вправи для формування правильної артикуляції.

- 1. Робота зі скороговками.*

Спочатку читаємо скороговку дуже повільно, перебільшено чітко артикулюючи складні звуки та звукосполучення. Важкі для вимови слова важливо вимовляти по складах, у повільному темпі, але без осічок. Спочатку промовляємо скороговку беззвучно, але посилено артикулюючи, потім переходимо на шепіт і лише потім – вголос.

Був собі цебер, та переполуцебрився на полуцебреньта.

Дрова рубали два дроворуби.

Дзижчить над житом жвавий жук, бо жовтий він вдягнув кожух.

Наша верба найкорчакуватіша.

Вашому паламареві нашого паламаря не перепаламарювати.

Наш паламар вашого паламаря перепаламарить, перевипаламарить.

Їхали крамарі, стали на горі та й забалакалися: про Прокопа, про Прокопиху, про маленькі прокопенята.

У чотирьох черепашок четверо черепашенят.

2. *Важкі для вимови слова. Потреба включати подібні слова до промови викликає додаткове напруження, невпевненість і в кінцевому рахунку може призвести до ритмічних «спотикань». Щоб убезпечити себе від невдач у майбутніх промовах, сформуйте звичку чітко, з перебільшеною дикцією проказувати такі слова, де б ви їх не зустріли, – у газетній статті, рекламному оголошенні тощо. Через деякий час ви відчуєте, як важкі для артикуляції слова перетворюються на звичайні.*

Забарикадувалися координуватимуться, лінійно-концентричний, азербайджанських, корпоративний, підпорядкування, дистриб'юторського, використовуватимуться, реструктуризація...